

OBSAH

Úvodem	7
ČÁST I: TEORETICKÁ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	11
1 Cíle a obsahy školního vzdělávání jako obecné kategorie kurikulární teorie a didaktiky	13
1.1 Kategorie cíle	13
1.2 Cíle školního vzdělávání	14
1.3 Obsahy školního vzdělávání	18
2 Modelování kurikula	27
2.1 Kurikulum a jeho modelování	27
2.2 Fundamentální model kurikula	30
2.3 Konstitutivní model kurikula	31
2.4 Realizovaný model kurikula	33
3 Transformace obsahu	37
3.1 Schéma obsahových transformací	37
3.2 Ontodidaktická transformace: od oborových obsahů ke kurikulárním obsahům	38
3.3 Psychodidaktická transformace: od kurikulárních obsahů k učivu	41
3.4 Kognitivní transformace: od učiva ke znalostem a dalším dispozicím	42
ČÁST II: CÍLE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A METODOLOGIE JEJICH UTVÁŘENÍ	45
4 Kategorie cílů školního vzdělávání	47
4.1 Širší souvislosti současné reformy školního vzdělávání	47
4.2 Cílové zaměření vzdělávacích oblastí	50
4.3 Cíle vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů	53
4.4 Cíle průřezových témat	54
4.5 Cíle v učitelově přípravě na výuku	56
4.6 Práce s cíli ve výuce	59
5 Očekávané výstupy jako cílové kategorie školního vzdělávání	63
5.1 Vědomosti a znalosti	63
5.2 Dovednosti	66
5.3 Postoje a hodnotové orientace	69
5.4 Kompetence	72

ČÁST III: OBSAHY ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A METODOLOGIE JEJICH UTVÁŘENÍ 77

6	Od oborových obsahů ke kurikulárním obsahům aneb ontodidaktická transformace	79
6.1	Kánon vědění a škola	79
6.2	Výběr a legitimizace obsahu vzdělávání	80
6.3	Uspořádání vzdělávacího obsahu	83
7	Od kurikulárních obsahů k učivu aneb psychodidaktická transformace	99
7.1	Didaktická rekonstrukce obsahu a psychologizování učiva	99
7.2	Artikulace obsahu vzdělávání	103
7.3	Reprezentace učiva	110
8	Od učiva ke znalostem a dalším dispozicím aneb kognitivní transformace	121
8.1	Učení: vybrané teoretické přístupy a podněty	121
8.2	Utváření znalostí: vybrané teoretické přístupy a podněty	124
8.3	Konceptuální učení a konceptuální změna	127
8.4	Znalosti a jejich rozvíjení ve výuce	138
8.5	Proceduralizace znalostí: na cestě k dovednostem	142
8.6	Role znalostí a dovedností při řešení problémů: na cestě ke kompetencím	145
	Závěrečná rozvaha	152
	Summary	157
	Literatura	159
	Seznam tabulek a obrázků, pohledů do kurikula a pohledů do výuky	173
	Rejstřík věcný	175
	Rejstřík jmenný	177
	O autorech	181